

Deep Learning Szeminárium

Megerősítő Tanulás

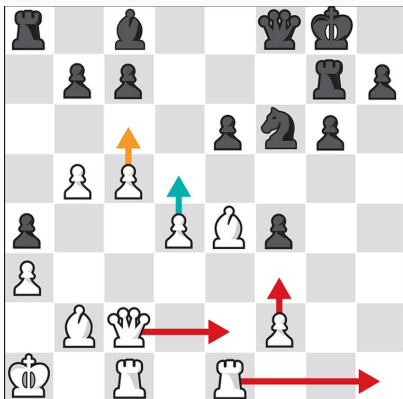
Zombori Zsolt

Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
ELTE, TTK, Számítógéptudományi Tanszék

Stanford online:

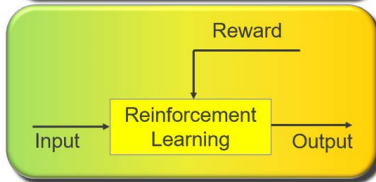
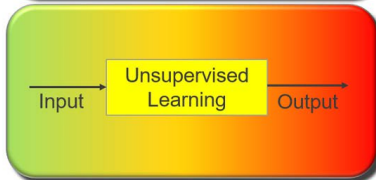
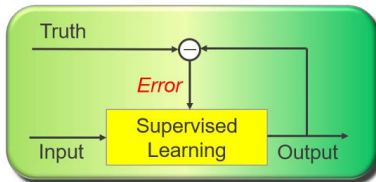
<https://www.youtube.com/watch?v=lvoHnicueoE>

Megerősítéses tanulás - Sakk

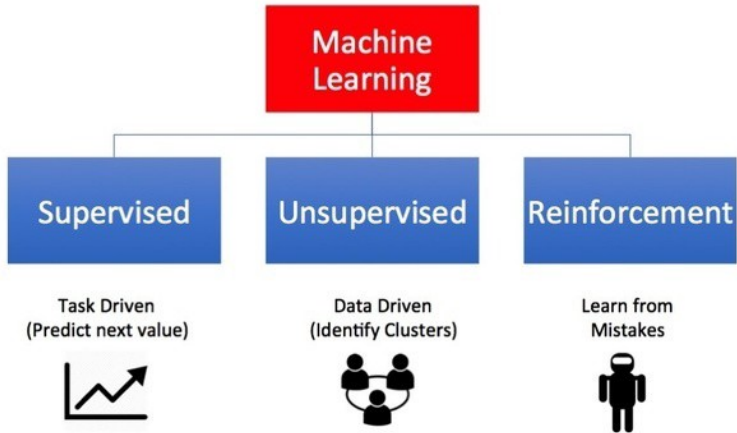

- **Cél:** Győzelem
- **Állapot:** Tábla állása
- **Cselekvés:** Lépés egy bábuval
- **Jutalom:** 1 a győztes meccs végén

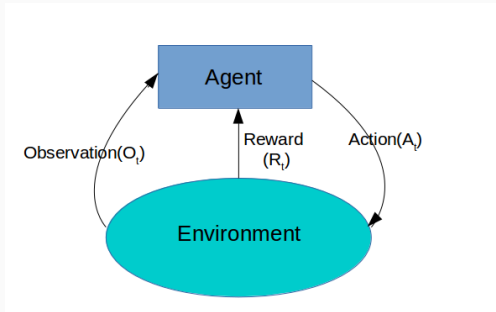
Különféle tanulási feladatok

Types of Machine Learning

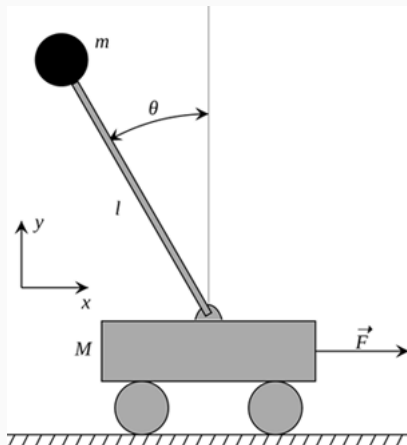

Megerősítéses tanulás

- **Cél** (Objective)
- **Állapotok** (State)
- **Cselekvések** (Action)
- **Jutalom** (Reward)

Megerősítéses tanulás - Cart Pole

- **Cél:** Rúd függőlegesen álljon
- **Állapot:** Sebesség, szögsebesség, pozíció
- **Cselekvés:** Vizintes erő a kocsira
- **Jutalom:** Minden pillanatban a vizintestől való eltérés szöge (Θ)

Megerősítéses tanulás - Robot mozgás

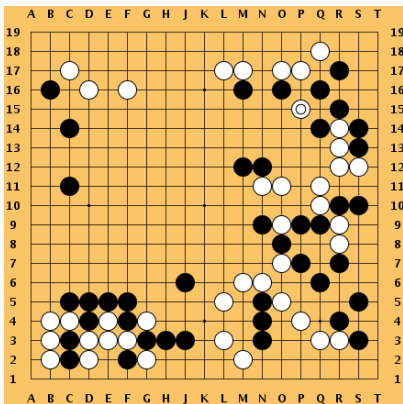
- **Cél:** Gyors haladás
- **Állapot:** Csuklók helyzete
- **Cselekvés:** Nyomaték a csuklómotorokra
- **Jutalom:** Minden időpontban a céltől mért távolság reciproka

Megerősítéses tanulás - Játékok

- **Cél:** Minél több pont összegyűjtése
- **Állapot:** Nyers pixeles kép
- **Cselekvés:** Bábu lépegetése
- **Jutalom:** Játék során kapott pontok

Megerősítéses tanulás - Go

- **Cél:** Győzelem
- **Állapot:** Tábla állása
- **Cselekvés:** Kő lerakása
- **Jutalom:** 1 a győztes meccs végén

Resolution Examples (cont.)

Example 2:

Premises:

$Mother(Lulu, Fifi)$

$Alive(Lulu)$

$\forall x \forall y. Mother(x,y) \Rightarrow Parent(x,y)$

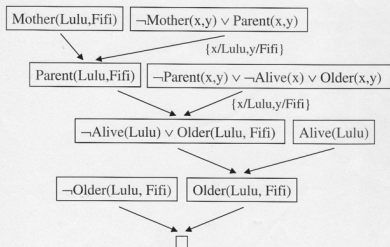
$\forall x \forall y. (Parent(x,y) \wedge Alive(x)) \Rightarrow Older(x,y)$

Prove:

$Older(Lulu, Fifi)$

Denial:

$\neg Older(Lulu, Fifi)$

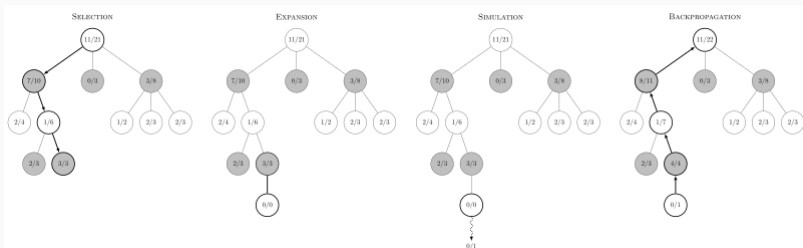

- **Cél:** Tétel bebizonyítása
- **Állapot:** Axiómák és levezetett lemmák
- **Cselekvés:** Következtetési lépés
- **Jutalom:** 1 ha sikerült bizonyítást találni

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

- Intelligens keresési algoritmus
- Keresés közben egy fát építünk és tartunk karban, ami azt fejezi ki, melyik irányt mennyire tartjuk ígéretesnek
- A **környezetnek** egy modelljét építjük fel

Monte Carlo Tree Search

Upper Confidence Bound for Trees (UCT) formula:

$$\text{UCT}(i) = \frac{r_i}{n_i} + cp \cdot p_i \cdot \sqrt{\frac{\ln N}{n_i}}$$

r : jutalom, n : gyerek gyakorisága, N : szülő gyakorisága

Data Aggregation Method (DAGGER)

A tanulás az alábbi két lépés iterálásával történik

1. Adatgyűjtés: Az aktuális modellünk segítségével trajektóriákat generálunk
2. Modell illesztés: A generált adatok alapján újra (tovább) tanítjuk a modellünket felügyelt tanulással

Egyszerű és sikeres módszer, de elég gyorsan telítődik.

- **Offline tanulás:** bolyongás (adatgyűjtés, felfedezés) közben nem változik a modell
 - Stabilabb tanulás
 - Könnyen túltanul
 - Gyakran túl korán telítődik
 - DAGGER egy offline módszer
- **Online tanulás:** bolyongás és modell tanítás teljesen egymásba fonódik
 - Adaptív
 - Több elméleti optimalitási garancia
 - Rengeteg stabilitási probléma a gyakorlatban

Markov Decision Process (MDP)

A megerősítéses tanulás matematikai formalizmusa

Egy dinamikus rendszer működését írja le

- \mathcal{S} : állapotok halmaza
- \mathcal{A} : akciók halmaza
- \mathcal{R} : jutalom eloszlás: $(s \in \mathcal{S}, a \in \mathcal{A}) \rightarrow \text{reward}$
- \mathcal{P} : állapotátmeneti eloszlás: $(s \in \mathcal{S}, a \in \mathcal{A}) \rightarrow \text{next state}$
- γ : diszkont ráta

Markov Decision Process (MDP)

- Kezdőállapot mintavételezése: $s_0 \sim P(s_0)$
- $t = 0$ időpillanattól kezdve iterálunk, amíg kész nem vagyunk:
 - Az ágens választ egy a_t akciót
 - A környezetből mintavételezünk jutalmat $r_t \sim R(s_t, a_t)$
 - A környezetből mintavételezünk új állapotot: $s_{t+1} \sim P(s_t, a_t)$
 - Az ágens megkapja a jutalmat (r_t) és a következő állapotot (s_{t+1})
- Az ágensnek szüksége van egy $\pi : \mathcal{S} \rightarrow \mathcal{A}$ függvényre, mely meghatározza, milyen akciót válasszon. Ezt hívjuk **policy** függvénynek.
- Cél: optimális policy megtalálása, mely maximalizálja a teljes jutalmat: $\sum_{t \geq 0} \gamma^t r_t$

Markov Decision Process (MDP)

A folyamat általában sztochasztikus, ezért az összes jutalom várható értékét maximalizáljuk

$$\pi^* = \arg \max_{\pi} \mathbb{E} \left[\sum_{t \geq 0} \gamma^t r_t \mid \pi \right]$$

Egy adott policy-t követve (s_i, a_i, r_i) hármások sorozatát kapjuk, ezt hívjuk **trajektóriának**.

- **Value** függvény: $V^\pi(s) = \mathbb{E}[\sum_{t \geq 0} \gamma^t r_t | s_0 = s, \pi]$
- **Q-Value** függvény: $Q^\pi(s, a) = \mathbb{E}[\sum_{t \geq 0} \gamma^t r_t | s_0 = s, a_0 = a, \pi]$

$$Q^*(s, a) = \max_{\pi} \mathbb{E}[\sum_{t \geq 0} \gamma^t r_t | s_0 = s, a_0 = a, \pi]$$

$Q^*(s, a)$ kielégíti a **Bellman egyenlőséget**:

$$Q^*(s, a) = \mathbb{E}_{s' \sim P(s, a), r \sim R(s, a)}[r + \gamma \max_{a'} Q^*(s', a') | s, a]$$

Value Iteration algoritmus

Optimális policy-t iteratív frissítéssel közelítjük a Bellman egyenlet alapján:

$$Q_{i+1}(s, a) = \mathbb{E}_{s' \sim P(s, a), r \sim R(s, a)} [r + \gamma \max_{a'} Q_i(s', a') | s, a]$$

Initialize $V(s)$ to arbitrary values

Repeat

For all $s \in S$

For all $a \in \mathcal{A}$

$$Q(s, a) \leftarrow E[r | s, a] + \gamma \sum_{s' \in S} P(s' | s, a) V(s')$$

$$V(s) \leftarrow \max_a Q(s, a)$$

Until $V(s)$ converge

- Q_i konvergál Q^* -hoz
- Nagyon lassan konvergál
- Rengeteg mintára van szükség, be kell járnia a teljes állapotteret
- Nem skálázható
- Ötlet: használjunk függvényapproximációt!

- Használjunk mély neurális hálót approximációhoz!
- $Q(s, a; \Theta) \approx Q^*(s, a)$
- A tanítás során a Bellman hibát minimalizáljuk
- $y_i = \mathbb{E}_{s' \sim P(s, a), r \sim R(s, a)} [r + \gamma \max_{a'} Q(s', a'; \Theta_i) | s, a]$
- $L_i(\Theta_i) = \mathbb{E}_{s, a} [(y_i - Q(s, a; \Theta_i))^2]$

Deep q-learning pseudokód

Algorithm 1 Deep Q-learning with Experience Replay

Initialize replay memory \mathcal{D} to capacity N

Initialize action-value function Q with random weights

for episode = 1, M **do**

 Initialize sequence $s_1 = \{x_1\}$ and preprocessed sequenced $\phi_1 = \phi(s_1)$

for $t = 1, T$ **do**

 With probability ϵ select a random action a_t

 otherwise select $a_t = \max_a Q^*(\phi(s_t), a; \theta)$

 Execute action a_t in emulator and observe reward r_t and image x_{t+1}

 Set $s_{t+1} = s_t, a_t, x_{t+1}$ and preprocess $\phi_{t+1} = \phi(s_{t+1})$

 Store transition $(\phi_t, a_t, r_t, \phi_{t+1})$ in \mathcal{D}

 Sample random minibatch of transitions $(\phi_j, a_j, r_j, \phi_{j+1})$ from \mathcal{D}

 Set $y_j = \begin{cases} r_j & \text{for terminal } \phi_{j+1} \\ r_j + \gamma \max_{a'} Q(\phi_{j+1}, a'; \theta) & \text{for non-terminal } \phi_{j+1} \end{cases}$

 Perform a gradient descent step on $(y_j - Q(\phi_j, a_j; \theta))^2$ according to equation 3

end for

end for

- $Q^*(s, a)$ rendkívül komplikált lehet
- Az állapot tér rendkívül magas dimenziós lehet
- Sok esetben a policy ennél sokkal egyszerűbb
- Ötlet: Tanuljuk közvetlenül a policy-t!

- Veszünk egy paraméterezett policy osztályt
- $\Pi = \{\pi_{\Theta}, \Theta \in R^m\}$
- Egy policy jósága: $J(\Theta) = \mathbb{E}[\sum_{t \geq 0} \gamma^t r_t | \pi_{\Theta}]$
- Keressük az optimális Θ^* paramétert
- Gradiens emelkedéssel

REINFORCE algoritmus

Egy népszerű policy gradiens módszer.

$$J(\Theta) = \mathbb{E}_{\tau \sim p(\tau, \Theta)}[r(\tau)] = \int_{\tau} r(\tau) p(\tau, \Theta) d\tau \quad (\tau \text{ egy trajektória})$$

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) = \int_{\tau} r(\tau) \nabla_{\Theta} p(\tau, \Theta) d\tau$$

Ez nem számolható/közelíthető hatékonyan. Helyette:

$$\nabla_{\Theta} p(\tau, \Theta) = p(\tau, \Theta) \frac{\nabla_{\Theta} p(\tau, \Theta)}{p(\tau, \Theta)} = p(\tau, \Theta) \nabla_{\Theta} \log p(\tau, \Theta)$$

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) = \int_{\tau} (r(\tau) \nabla_{\Theta} \log p(\tau, \Theta)) p(\tau, \Theta) d\tau$$

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) = \mathbb{E}_{\tau \sim p(\tau, \Theta)}[r(\tau) \nabla_{\Theta} \log p(\tau, \Theta)]$$

Tudjuk közelíteni Monte Carlo mintavételezéssel.

Az átmeneti valószínűségeket nem feltétlenül ismerjük.

$$p(\tau, \Theta) = \prod_{t \geq 0} p(s_{t+1} | s_t, a_t) \pi_{\Theta}(a_t | s_t)$$

$$\log p(\tau, \Theta) = \sum_{t \geq 0} (\log p(s_{t+1} | s_t, a_t) + \log \pi_{\Theta}(a_t | s_t))$$

$$\nabla_{\Theta} \log p(\tau, \Theta) = \sum_{t \geq 0} \nabla_{\Theta} \log \pi_{\Theta}(a_t | s_t)$$

A gradiens kiszámításához nem kell tudjuk az átmeneti valószínűségeket. Egyetlen trajektória alapján a gradiens közelítése:

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) \approx \sum_{t \geq 0} r(\tau) \nabla_{\Theta} \log \pi_{\Theta}(a_t | s_t)$$

- Nagy variancia
- Credit Assignment Problem: egy trajektória értéke mely akciókhoz köthető?
- Rengeteg adatot igényel a konvergenciához
- Variancia redukció egy aktívan kutatott kérdés

- Egy akcióhoz csak a trajektória későbbi részéből származó jutalom tartozzon:

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) \approx \sum_{t \geq 0} \left(\sum_{t' \geq t} r_{t'} \right) \nabla_{\Theta} \log \pi_{\Theta}(a_t | s_t)$$

- Diszkont ráta: elhanyagoljuk a hosszútávú hatásokat:

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) \approx \sum_{t \geq 0} \left(\sum_{t' \geq t} \gamma^{t'-t} r_{t'} \right) \nabla_{\Theta} \log \pi_{\Theta}(a_t | s_t)$$

- Baseline modell $b(s)$: Egy trajektória értéke önmagában nem mindig értelmes. Kell hozzá egy viszonyítási alap.

- Legegyszerűbb: múltbeli trajektóriák értékének mozgó átlaga.
- Jobb: Adott s állapotból induló trajektóriák várható értéke.

$$\nabla_{\Theta} J(\Theta) \approx \sum_{t \geq 0} \left(\sum_{t' \geq t} \gamma^{t'-t} r_{t'} - b(s_t) \right) \nabla_{\Theta} \log \pi_{\Theta}(a_t | s_t)$$

Algorithm 1 “Vanilla” policy gradient algorithm

Initialize policy parameter θ , baseline b

for iteration=1, 2, ... **do**

 Collect a set of trajectories by executing the current policy

 At each timestep in each trajectory, compute

 the *return* $R_t = \sum_{t'=t}^{T-1} \gamma^{t'-t} r_{t'}$, and

 the *advantage estimate* $\hat{A}_t = R_t - b(s_t)$.

 Re-fit the baseline, by minimizing $\|b(s_t) - R_t\|^2$,

 summed over all trajectories and timesteps.

 Update the policy, using a policy gradient estimate \hat{g} ,

 which is a sum of terms $\nabla_{\theta} \log \pi(a_t | s_t, \theta) \hat{A}_t$

end for

Actor - Critic algoritmus

- Policy gradiens tanulás és Q tanulás egyesítése
- Critic: $V^\pi(s)$: s állapotból induló trajektóriák várható értéke
- Actor: $Q^\pi(s, a)$: s állapotból az a akció várható értéke
- Advantage: $A^\pi(s, a) = Q^\pi(s, a) - V^\pi(s)$
- Célfüggvény: $\min_V \max_Q A^\pi(s, a)$
- Actor tanulás: policy gradiens módszer, viszont kisebb a variancia
- Critic tanulás: Value Iteration, viszont elég az Actor által generált mintákra szakosodnia